

z artiljerijskim ognjem in z napadi po torpednih čolnih potopljena. 40 mož posatke, med njimi 2 oficirja, zamoglo se je, deloma težko ranjene, po naših torpednih čolnih rešiti. Trije naših torpednih čolnov bili so po minah poskodovani. Od njih se je en čoln potopil, enega spravili smo na suho, enega pa v pristan. Naše izgube na človeškem življenju so majhne.

Namestnik šefa admiralnega štaba:
pl. Behnke.

(Nemška mornarica izsilila si je torej vhod v pristanišče Rige. Splošno se sodi, da mislijo Nemci na obrežju Vzhodnega morja naprej priti in najprej Riga-Dünamünde od subega in morja napasti. Zanimivo je, da Angleži vključ vsem svojim obljubam ne morejo rešiti Rige pred njeno usodo. Op. ured.)

Italijani so zapustili Pelagruž.

K.-B. Dunaj, 22. avgusta. Uradno se razglša:

Po poizvedovanju se je dne 21. avgusta jutraj dognalo, da so Italijani otok Pelagruž popolnoma izpraznili in zapustili vse tamošnje stavbe ter obrambene naprave. Otok, na katerem so stanovale samo družine svetilnikovih stražnikov, so Italijani v noči 11. julija zasedli in ga potem opremili z brezžično brezbojno postajo ter obrambnimi napravami. Tudi italijanski podmorski čoln je bil pri otoku na straži. Poleti naših zrakoplovcov in trikratno temeljito obstreljevanje po našem brodovju je prizadajalo sovražniku vedno zelo težke izgube na ljudeh in v vojnem materialu. Naši so uničili tudi italijanski podmorski čoln „Nereide“. Vse to je privedlo Italijane do uverjenja, da vrednost tega otoka ni tako velike vojaške važnosti, kakor so mislili tedaj, ko so otok zasedli.

Mornarsko poveljništvo.

Pred Dardanelami.

K.-B. Konstantinopol, 19. avgusta. Po verjetnih, tukajšnjim merodajnim krogom došlih poročilih trpi armada aliiranih (Francozov in Angležev) hudo bedo in pomanjkanje, zlasti vsled vročine in pomanjkanja vode ter nezadostne bolnišnične preskrbe. Morala čet aliirancev je jako nizka, zaupanje v zmago pa je pri njih popolnoma izginilo.

Italija je Turčiji vojno napovedala.

K.-B. Berlin, 21. avgusta. Wolffova pisarna poroča iz Konstantinopla dne 20. t. m.:

Italija je Turčiji vojno napovedala. Italijanski poslanik je odpotoval.

Spor v sovražnem taboru.

Holandski list „La Have“ poroča o skupnem vojnem posvetovanju aliirancev, ki se je vršil dne 17. avgusta v Calaisu. List pravi, da je prišlo tam do burnih razgovorov. Joffre je izjavil, da je skupno delovanje z Angleži skoraj nemogoče. Francija je svoje obveznosti v vsakem oziru izpolnila, Anglija pa niti najvažnejše točke pogodbe ni držala. Angleško armadno vodstvo se je obvezalo, da pošlje vsak dan po 5.000 mož na kontinent. Že začetkom vojne tega ni v polni meri storilo. V zadnjem času pa so transporti popolnoma izostali. — Na drugi strani so ruski zastopniki sprožili huda očitanja proti Angliji in Franciji. Zahtevali so energično nujni začetek angleško-francoske ofenzive. Posvetovanje je končalo, brez da bi prišli do kakšnih trdnih sklepov.

(Poka, poka v taboru sovražnikov, katerih nenaravna zveza je hotela nas in Nemčijo uničiti! Op. ur.)

Grki proti Angležem.

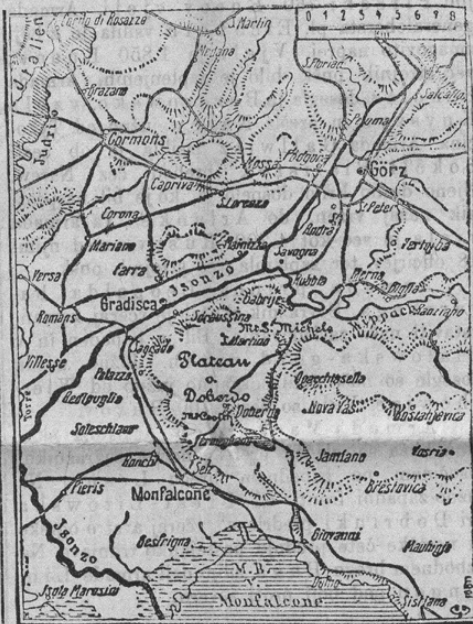
Saloniki, 22. avgusta. Grški napol oficijelni list vlade „Neri“ poroča, da so se s severno od Salonika angleške čete izkrcale. Kmalu nato se je odpotlo grške čete, ki so Angleže razorožile in jih v Saloniki spravile. Angleško-francoske čete ho-

čejo baje tudi v kratkem otok Kreta zasedi. To se iz tega sklepa, da so došli predvčerajšnjem pri Suda-pristanu trije francoski torpedni lovci. V prihodnjih dneh pričakuje se še prihod večih angleških in francoskih parnikov. Mnogo prebivalcev Salonikija je iz strahu pred angleško invazijo zbežalo v Atene. Dognalo se je, da je mnogo angleških oficirjev pri nakupovanju v Saloniku prebivalstvo na angleško okupacijo pripravljalo; pravili so ljudem, kako dobro se bodejo imeli pod angleško vladjo. V Saloniku štacijonirani tuji konzulati so protestirali proti temu nastopanju Angležev in so dali svoja opazovanja na zapisnik. Razpoloženje na Grškem postaja proti Angliji vedno bolj razburjeno.

(Kar torej Angleži pri Grkih z medenimi obljubami niso mogli doseči, to hočejo zdaj enostavno s silo iztisniti. In ti ljudje govorijo o svobodi in pravici malih narodov! Op. ur.)

K doberdobskim in goriškim bojem.

Najhujše napade izvršile so italijanske čete doslej v okolici Gorice ter na doberdobski pla-

Die Kämpfe bei Doberdo und Görz.

noti. Ker se bodejo tam boji i zanaprej nadaljevali, prinašamo zemljevid teh krajev.

Avstrija.

Nekemu zanimivemu listku v „Kölnische Zeitung“ posnemamo:

Kakor nepretregano rožljanje z orožjem gre skozi zgodovino Avstrije. To šumi, zbija, gromi, od časov sem, ko so vsilili Hani in Mongoli v globoko ogrsko dolino, pa do dnevo, ko je težka artiljerija velikega kneza Nikolaja gromela proti utrdbam Przemysla. Kaj je držalo to državo in njenih dvajset narodov skupaj, ko ti narodi vendar nimajo ničesar, prav ničesar skupnega, ne plemena, ne jezika, ne veroizpovedi? Razven dinastije samo armada, vedno samo armada. Brez te armade bila bi država Avstrija že davno plen požrešno ob njenih mejah prežeh tujcev, bi bila končala vsled razdirajočih elementov hujkajočih pustolovcev v njeni notranjosti. Ni to armada kakor pruska. Ni izmišljena od enega ali dveh modrih vladarjev, ni vsiljena za organizacijo jako zmožnemu prebivalstvu in ni vstvarjena konečno kot orožje, da se ustanovi veliko narodnostno državo. Kaj takega ni bila nikdar naloga Avstrije. Naloga Avstrije je bila vedno, od dnevo Babenberžanov sem, in je ostala do danes, da se kakor barjera pred ljudske potoke vleže, kateri silijo iz vzhoda, da je tako rekoč taboriščna trdnjava zapadne Evrope proti vsemu preplovljenju od vzhoda.

Zato je ostala ta armada vedno nekaj tako živega celega, ki gleda nazaj na toliko slavnih skupnih trofej, vključ vsem narodnostnim razlikam. Velika naloga ostala je v tej armadi vedno

živa. Po tej armadi izražena državna volja Vasi poži je tako močna, tako nerazrušljiva, da celih mesmaga vse razruševalne smeri in jih bnavajo v zanaprej vedno premagala. Avstrija batornih živela, dokler bode Evropa žinsvobod Čez to dejstvo se je zamogla zmotiti vse naši nevednost angleško-francoskih zgodovine. Anglisačev, ki iz dobrih vzrokov razrušenje v spomla sarske države že trideset let sem prerokujangleški

NESTLE-JEVA MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke rekonvalescente po želodčnih in črevnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura: oskrbi otrok zastoj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft, Dunaj 1, Biberstrasse 49 a.

Položaj, cilji in krivci tovnne vojne.

Iz govora nemškega državnega kancelarja.

Dne 19. t. m. imel je prvi ministere krivde Nemškem, državni kancelar pl. Bethpavitil! Hollweg v nemški državni zbornici v Natnimivi govor, kateremu posnemamo: zadevanj.

Gospodje! Odkar smo zadnjič zborovanem priz je zopet mnogo zgodilo. Vsi z zaničevanjem zacija ru in največjo porabo človeških življenj n Gov poskusi Francozov, predreti našo zapadno Gos so se na hrabrosti naših čet izjalovili. Italoseg novi sovražnik, ki je mislil od njeproti htevano tujo last lahko pridobiti, je doslej toga, o sno zavrnjen vključ številni premoči, politična brezbriznem žrtvovanju človeških življenj. Polja majena pa stoji tudi turška armada ob etara na nelski fronti.

Pozdravljamo svoje zveste rabr veznike! Spominjamo se tudi danes na vojo mestu vzvišenega vladarja dole pro ske monarhije, ki je včeraj in tud pil v 86. leto svojega življenjvarov

Povsod, kjer smo sami z ofenzivo ših sovr smo sovražnika porazili in nasedenj vrgli. Skupno s svojim zaveznikom smo razvoja, vso Galicijo in Poljsko, LitaPoljaki Kurland od Rusov osvobodili; ljarma gorod, Varšava, Kowno so pbdod Daleč v sovražno deželo tvorijo povsodrazvijati črte trdni breg. Imamo novo armOd nas prosto za nove udarce. Ponosmporabol strahu, v polnem zaupanju na naše krasnooval zamoremo v bodočnost gledati. vojna si

Ko se je kancelar zahvalil nevtralnimki jih vam za pomoč glede civilnih oseb in ranjviti. Ta je nadaljeval:

Gospodje! Naši nasprotniki si naglatisoč ra likansko krvavo krivdo, ko skušajo narobode potiti glede resničnega položaja. Kjer ne so sanj: svojih porazov zatajiti, tam jim služijo star zmage za nova obrekovanja. Pravijo, da v sredin zahrbtno vojno pripravljali, medtem ko rope, N gojili nedolžno ljubezen do mira. Preje vino na vorili drugače! Spominjamo se bojevitih škot vaz ki jih je ruski vojni minister v spomladni lvzhod I v časopisju objavljval, v katerih je naglašal moskov vojno pripravljenost ruske armade. Spomiv Pariz se izzivajočih besed, ki jih je rabila Francojne. zadnjih letih. In 3. avgusta lani je devojna, Edward Grey: „Mi z našo mogočeno mornesla, ki zamore našo trgovino, naše obrežje, nastati terese varovati, mi bodemo, ako se ude. Al vojne, tako malo več trpeli, kakor če osmiru, zunaj vojne“. Naši nasprotniki so bili tam o čn vojno pripravljeni in skušajo zdaj krinNemč druge vreči. Če

Pravljijo, da se Anglija samo zaradi šil v to vojne udeležuje, je zdaj že sama opustilzključ mali narodi zdaj res verujejo, da vodijo je mora in njeni zavezniki vojno le za varstvo m ora narodov, za varstvo svobode in civilno krej Anglija je zavezala nevtralnno trgovino na de jo Anglija zasede nakratko grške otoke. Grčnase va prisiliti k odstopu svoje zemlje, da bi Baldoseči na svojo stran spravila. In na Poljskem om o r j Rus pred umikanjem svojih armad celo obvlada

Vasi požiga, žitna polja uničuje, prebivalstva celih mest in vasi pošilja v tuje dežele; poginavajo v močvirju ruskih cest, v plombiranih tovornih vozovih brez oken. Tako izgleda svoboda in civilizacija, za katero se naši nasprotniki borijo.

Anglija računa s slabim spominom sveta. V spomladi 1902 bile so burske republike angleški državi priključene. Potem je gledala na Egipt in napravila s Francosko zvezo glede Egipta in Marokke. Leta 1907 prišla je potem Azija na vrsto. Južni del Perzije se izroči angleškim interesom, severni del pa ruskim kozakom. Kdor uganja tako politiko, ta nima pravice, očitati kaj deželi, katera je 44 let dolgo evropskega mir ščitila, medtem ko so se skoraj vse druge države vojskovala. To je hinavščina!

Kancelar popisal je nadalje zahrbtnost Anglije in je na podlagi dokumentov pobil lažnjive trditve angleških državnikov. Protestiral je proti neresničnosti in obrekovanju, s katerim se naši nasprotniki proti nam borijo. Dejal je: Bli je takrat trenutek, ko bi zamogla Nemčija in Anglija z odkritosrčnim sporazumom svetovni mir zjajati. Mismo bili v to pripravljeni. Anglija pa je to odklonila. Te krivde v vsej večnosti ne bode mogla odpraviti!

Natančno je govornik še pojasnil vsa prizadevanja v ohranjanje miru v letu 1914. Konec tem prizadevanjem je napravila splošna mobilizacija ruske armade.

Govornik je potem nadaljeval: Gospodje! Naše in avstro-ogrsko čete so dosegle meje kongresne Poljske proti vzhodu in obema se nudi zdaj naloga, oskrbovati deželo. Geografska in politična usoda pravila je skozi desetletja Nemce in Poljake v medsebojni boj. Spomin na ta stara nasprotja pa ne zmanjša spoštovanja do strastne domovinske ljubezni in hrabrosti, s katero je poljsko ljudstvo svojo visoko kulturo in ljubezen do prostosti proti Rusom branilo in tudi skozi nesrečo te vojne obvarovalo. Ne posnemam sladkih obljub naših sovražnikov; ali upam, da pomeni današnje zasedenje poljske meje proti izhodu začetek razvoja, ki bode stara nasprotja med Nemci in Poljaki iz sveta spravil in vodil od ruskega jarma osvobodeno deželo v srečno bodočnost, v kateri bode zamogla gojiti in razvijati posebnosti svojega narodnega življenja. Od nas zasedeno deželo bomo pod največjo porabo lestnega prebivalstva pravično oskrbovali in neprepredljive težave, ki jih prinašajo vojna seboj, skušali bomo odpraviti, rane, ki jih je Rusija deželi bila, ozdraviti.

Ta vojna bode, čimdalje bode trajala, iz tisoč ran krvavečo Evropo zapustila. Svet, ki bode potem nastal, ne bode tako izgledal, kakor so sanjali naši sovražniki. Oni bi radi vstvarili staro Evropo z brezmočno Nemčijo v sredini kot pozorišče spletk, kot bojišče Evrope, Nemčijo z razbito industrijo, z malo trgovino na lastnih trgih, brez mornarice, Nemčijo kot vazalno državo Rusije, ki je vzhod in jugovzhod Evrope obvladala ter vse Slovane pod moskovskim žezlom zbiral. Tako so sanjali v Parizu, Londonu in Petersburgu začetkom te vojne. Ne, gospodje! Ta velikanska svetovna vojna, ki odpira vse špranje sveta, ne bode prinesla zopet preteklega razmere. Nove morajo nastati!

Ako naj pride Evropa kmalu do miru, zamore se to zgoditi le z močnim, nedotakljivim stališčem Nemčije.

Čez eno desetletje je stremljenje drugih sil v to naperjeno, da se izolira Nemčijo in jo izključi od sodelovanja na svetu. Taka politika je morala imeti slab konec. Nemčija si mora svoj položaj tako izidati in okrepčati, da jo druge sile ne bodo hoteli nikdar več obkoliti. V naše varstvo in v prid vseh narodov pa moramo doseči tudi osvoboditev svetovnega morja, ne da bi kakor Anglija to morje sami obvladali, marveč da bo morje vsem narodom

ednako služilo. Mi hočemo biti in ostati zaščita miru in svobode malih ter večjih narodov. To velja tudi za balkanske narode. Šele nemške in avstro-ogrsko zmage na Poljskem osvobodile so balkanske države od ruskega pritiska. Anglija je bila enkrat varstvo za balkanske države. Kot zaveznica Rusije pa je le sovražnik njih neodvisnosti.

Svoj krasni govor končal je nemški kancler s sledečimi besedami:

Od svojih vlad v vojno proti nam nabujšane narode ne sovražimo. Ali pozabili smo na sentimentalnost. Vzdržali bomo boj, dokler ne bodejo oni narodi od pravega krivca mir zahtevali, dokler ne bode proga prosta za novo, od ruskih spletk, moskovskega poželenja in angleškega jeroštva prosto Evropo.

Bolni
napljinčih

Sanatorij
Aflenzen

Hofacker (830) - Štajersko, Prospekt

310

„Slednje steblo je sveto“.

V „Berliner Tagblattu“ objavil je Karl Finker zanimivi članek, ki je tako važen, da bi ga bilo treba shraniti i za poznejše čase miru.

Članek se glasi:

„Nemška tla so vsled naše junaške armade prosta krvave borbe. Le vzhodno in zapadno mejo je zadela vojska. Ali kar so tam ruske horde požgale, porušile, pokončale, kakor tisto, kar so uničile francoske granate, vse se mora zopet zgraditi in k novemu procvitu privedi.

Predvsem je poljedelstvo v pravem času izvršilo svoje delo v teh krajih. Polja so obdelana in na vzhodu kakor tudi na zapadu, z eno besedo vsepovsod v Nemčiji, stoje močno in pokonci žitna stebila, in kadar potegne čeznje veter, se valijo kakor valovi zlatega morja.

Ta stebila in njih klasje so velika naša nada; dati nam imajo kruh v prihodnji zimi. Kdor gre v teh dneh iz mestnega ozidja na izprehod na polje, ne gre kakor preje brez zanimanja za žitna polja, češ kakor bi bila nekaj običajnega in samo po sebi umevnega; dandanes se nihče ne posmehuje žitnim njivam sredi Berlina. In na te njive, za katere je bilo treba toliko in toliko truda, ne gledamo kakor na igračo velikih otrok, ampak stojimo ob njih in občudujemo tiste parcele, na katere še meče svojo senco dimnik najbližje fabrike velikega mesta.

Posebna pozornost gre žitnim poljem. Slednje steblo je sveto. Merodajni faktorji berlinskega okoliša niso imeli vzroka postavljati svarilnih napisov v obrambo zlatega klasja in zrnja. V tem letu ne bo pač nikogar, ki bi gazil po žitu in teptal klasovje, da bi natrgal morda sredi njive šopek rož, in nihče ne bo tako brezvesten, da bi si letos delal bližnjico skozi njive samo zato, da bi se v gosti gošči bližnjega gozda preje odpočil. Vkljub temu imamo v okolici mesta previdne posestnike, ki svoja žitišča kakor nekaj posebno dragocenega obdajajo z visoko žično ograjo in plotom. Kmalu bo prišla žetev in srpi bodo našli dobro in bogato delo. Stebla stoje visoko in polni klasi se globoko klanjajo k tlom. Našli smo stebila, ki so merila 170 do 180 cm s klasi po 70 do 80 zrn. In to niso bile nikakoršnje izjeme.

Stebila in klasi ne varajo nad, ki jih polagamo vanje...

V znamenju zmage zlatega žitnega klasa!

Dan zahvale za zmagovito odvrnitev preteče lakote!

Bil je satanski naklep naših sovražnikov, katerim se je pred kratkim pridružila po podlem izdajstvu „naša zaveznica“ Italija, ki so nas nameravali izstradati, ker se jim ni posrečilo, da bi nas premagali na bojišču.

Prišlo pa je drugače!

Kakor so v brezprimernem zmagovitem navalu prodirale naše in zveste zvezne nemške armade proti mogočnemu sovražniku Rusu in zopet razobesile nad trdnjavo Przemysl svoj zmagoviti prapor, ravnotako uničen je tudi sramotni naklep nas izstradati, naše žene in otroke izročiti smrti vsled lakote. Vsled domoljubnega samoomejevanja prebivalstva in ukrenjenih odredb smo že prebili najhujši čas ter stojimo pred novo žetvijo, ki nam zori, kakor Bog hoče, v najbogatejšem blagoslovu.

Ta čas žetve, ki javlja gospodarsko zmago nad našimi sovražniki, hočemo s hvaležnim srcem slaviti „v znamenju zlatega žitnega klasa“ in po celi deželi prirediti slavnosti vesele zahvale za našo gospodarsko zmago. Dan zlatega žitnega klasa se namerava določiti za sredino meseca septembra.

Ta dan naj nas pa tudi opominja, da se spominjamo vrlih Štajercev, pred vsem pospeševanja gospodarskega položaja štajerskega kmetijstva, ki i na bojnem polju i doma izvrstno izpolnjuje svojo dolžnost, in Rudečega križa, ki neguje naše ranjene. Tem namenom naj služi dan v znamenju zlatega žitnega klasa.

Manfred grof Clary und Aldringen

c. kr. namestnik na Štajerskem.

Komisijonarji vojnega zaloge za promet z žitom.

Podružnica za Štajersko vojnega zaloge za promet z žitom imenovala je za nakup žita sledeče komisijonarje:

Okrajno glavarstvo Celje: Florijan Gajšek, Žusem; Anton Cvenkel, Sv. Peter v Savinjski dolini; Maks Janič, Celje; Franc Dežman, Trbovlje; Rihard Wagner, Šmarje pri Jelšah; Joh. Artmann, Sv. Jurij; Konrad Elsbacher, Laško; Franc Osset, Vransko; Jos. Pauer, Braslovče.

Konjice: Aleksander Grundner, Rečje; Franc Jonke ml., Oplotnica; Karl Wesenscheegg, Konjice.

Ljutomer: Markus Rosenberg, Ljutomer; Maks Hönigmann, Ljutomer.

Maribor: Jos. Urban, Maribor; Franc Pišek, Orehovec pri Račjem.

Ptuj: Jakob Zadravec, Središče; Maks Straschill, Ptuj; Franc Ogrisek, Rogaska Slatina; Adalbert Perko, Ormož.

Braslovče: Rudolf Pavec, Braslovče; Anton Turnschek, Rietz; Anton Lekše, Braslovče.

Radgona: Kristijan Macher, Stara Nova; Jos. Bendiner, Gradec; Rosenberg in Neumann, Radgona.

Brežice: Ludvik Schescherko, Planina; Karl Zupanc, Sevnica.

Slov. Gradec: Franc Pahernik, Vuhred.

Mesto Celje: Maks Janič, Celje.

Mesto Maribor: Jos. Urban, Maribor.

Mesto Ptuj: Maks Straschill, Ptuj.

V nekaterih okrajih se je določilo tudi še podkomisijonarje in nakupovalce. Opozarjamo še enkrat, da imajo edino ti ljudje pravico nakupovati žito!

Razno.

Genjeni naročniki! Prosimo, da naj vsakdo svojo zaostalo naročnino poravnava, ker nam ni mogoče, vsakemu posebej pisati. — Uprava „Štajerca“.

Naš cesar je najstarejši vladar sveta, pa tudi najdalje vladajoči. Pred nekaj tedni, dne 2. avgusta, sta potekli 3/4 stoletja, odkar ga diči habsburška krona, torej 66 let in 8 mesecev. Izmed njegovih prednikov je vladal najdalje Fridrik IV. v 15. stoletju, namreč 35 let, 6 mesecev in 17 dni. Med njegovimi vrstniki mu je po dolgotosti vlade najbližja umrla angleška kraljica Viktorija, ki je sedela na angleškem prestolu 63 let, 7 mesecev in 2 dni. Cesar je tudi najstarejši član habsburške hiše ter najstarejši vladar svetovne zgodovine sploh. Francoski kralj Ludvik XIV. je vladal sicer nominalno 72 let (od 1643—1715), toda le zato, ker je podedoval krono že s 5. leti. De-